

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Адміністративний процес»

Кафедра публічного управління та
адміністрування

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форми здобуття вищої освіти	денна, заочна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2023-2024
Форма підсумкового контролю	екзамен

Максим ПЛУГАТИР – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

Переглянути профіль у Google Академії	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&pli=1&user=Vqw3ohkA AAAJ
Переглянути профіль ORCID	https://orcid.org/0000-0001-5494-6772
Переглянути профіль PUBLONS	https://publons.com/researcher/4285593/
Контактний телефон	(067)1500506
Електронна адреса	mx01@ukr.net
Консультації	Очні: пл. Соломянська, 1 (каб. 414), вівторок 14.30-16.00. Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	https://dn.naiu.kiev.ua/

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Адміністративний процес»: здобуття здобувачами знань на лекціях, семінарських та практичних заняттях, а також в процесі самостійної роботи з нормативними джерелами та літературою із запропонованого навчального курсу; надання допомоги студентам, курсантам, слухачам у набутті ними глибоких знань з основних категорій адміністративного процесу, механізмів адміністративно-правового забезпечення прав, свобод, обов'язків громадян у сфері державного управління, знайомства з основними положеннями найпоширеніших видів адміністративного процесу.

Тривалість 3 кредити ЄКТС/90 годин, денна форма (лекції - 12 годин, семінарські заняття - 16 годин, практичні заняття - 12 годин, самостійна робота - 50); заочна форма (лекції - 6 годин, семінарські заняття - 6 годин, практичні заняття - 2 годин, самостійна робота – 76 годин).

Форми та методи навчання: очна, заочна (дистанційна, змішана); усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий контроль, аналіз управлінських ситуацій.

Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу; поточні навчальні завдання.

Підсумковий контроль: семестровий контроль у формі екзамену.

Пререквізити: «Філософія права», «Юридична логіка», «Теорія держави та права», «Конституційне право».

Постреквізити: «Адміністративна відповідальність», «Адміністративне судочинство».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»):

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 081 «Право»	

<p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясування яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p> <p>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права.</p> <p>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН. 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративно-процесуальне право, цивільне і цивільно процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
--	---

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здібність адаптуватися;
- здатність приймати рішення та розв'язувати проблеми;
- зрозуміло формулювати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);
- здатність критично аналізувати правові явища;
- здатність застосовувати знання у конкретних практичних ситуаціях.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1.1. Поняття та структура адміністративного процесу.	Лекція: очно/онлайн Семинарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально	Теми рефератів, доповідей: 1. Представництво в адміністративному процесі. 2. Становлення адміністративно-процесуального права в Україні.

	виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	<p>3. Співвідношення адміністративного процесу та інших видів процесуальної діяльності.</p> <p>4. Захисник як учасник адміністративного процесу.</p> <p>5. Поняття та види актів публічного адміністрування.</p>
Тема 1.2. Адміністративні провадження в публічному управлінні.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: <p>1. Адміністративно-процесуальні режими.</p> <p>2. Місце нормотворчих проваджень в структурі адміністративного процесу.</p> <p>3. Класифікація нормотворчих проваджень.</p> <p>4. Установчі, правозастосовчі провадження в адміністративному процесі.</p> <p>5. Нормативні та ненормативні (індивідуальні) акти управління.</p> <p>6. Атестаційне провадження в ОВС.</p> <p>1.</p>
Тема 2.1. Дозвільно-реєстраційні провадження.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: <p>1. Надання дозволу на здійснення юридичної діяльності.</p> <p>2. Ліцензійні провадження в ОВС.</p> <p>3. Ліцензування господарської діяльності з надання охоронних послуг</p> <p>4. Легалізація як різновид дозвільно-реєстраційної діяльності.</p> <p>5. Надання дозволу на здійснення юридичної діяльності.</p> <p>6. Створення, реорганізація та ліквідація юридичних осіб.</p> <p>7.</p>
Тема 2.2. Провадження по розгляду звернень громадян.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: <p>1. Громадяни як суб'єкти адміністративно-процесуальних відносин.</p> <p>2. Оскарження дій та рішень поліцейського</p> <p>3. Інститут позасудового захисту прав і свобод громадян в Україні: проблеми теорії та практики.</p> <p>4. Особливості розгляду звернень громадян в органах поліції.</p> <p>5. Правове забезпечення адміністративного оскарження</p>

		(позасудового захисту прав і свобод громадян).
Тема 3.1. Поняття, види, суб'єкти та стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: 1. Законодавче регулювання адміністративної відповідальності, її відмежування від інших видів юридичної відповідальності. 2. Строки в провадженні у справах про адміністративні правопорушення. 3. Захисник у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. 4. Проблеми допустимості доказів у справах про адміністративні правопорушення. 5. Адміністративні правопорушення підвідомчі поліції. 6. Розмежування компетенції органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні проступки. 7. Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні проступки. 8.
Тема 3.2. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: 1. Процесуальні документи провадження в справах про адміністративні правопорушення. 2. Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні проступки. 3. Підстави для застосування заходів забезпечення провадження 4. Протокол про адміністративне затримання особи. 5. Порядок зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів. 6.
Тема 3.3. Винесення та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.	Лекція: очно/онлайн Семінарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі	Теми рефератів, доповідей: 1. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення. 2. Порядок оскарження постанови в справі про адміністративне правопорушення.

	рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	3. Порядок виконання постанови про накладання адміністративного стягнення. 4. Правила накладення стягнення за адміністративне правопорушення. 5.
Тема 4.1. Запровадження адміністративної юстиції в Україні. Завдання, принципи та адміністративного судочинства.	Лекція: очно/онлайн Семинарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: 1. Система адміністративних судів. 2. Сторони в адміністративному судочинстві. 3. Судовий захист прав і свобод громадян. 4. Поняття адміністративного судочинства. 5. Запровадження в Україні адміністративної юстиції як форми судового контролю за виконавчою владою.
Тема 4.2. Система адміністративних судів. Поняття та види адміністративної юрисдикції.	Лекція: очно/онлайн Семинарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: 1. Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ. 2. Система адміністративних судів в Україні. 3. Предметна юрисдикція адміністративних судів. 4. Територіальна юрисдикція адміністративних судів. 5. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів.
Тема 4.3. Проведення у суді першої інстанції. Перегляд судових рішень.	Лекція: очно/онлайн Семинарські заняття: індивідуальні або групові опитування; До семінарського заняття здобувачі вищої освіти готують тези виступів на основі індивідуально виконаних завдань (у формі рефератів чи індивідуальної або групової презентації тощо)	Теми рефератів, доповідей: 1. Особливості провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів владних повноважень. 2. Особливості провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 3. Особливості провадження у справах з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо

		притягнення до адміністративної відповідальності. 4. Особливості провадження у справах з приводу оскарження у виборчому процесі чи процесі референдуму. 5. Особливості провадження у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби. 6. Особливості провадження у справах з приводу обмежень щодо реалізації права на мирні зібрання.
--	--	---

Основні інформаційні джерела

1. Адміністративний процес : навч. посіб. / [Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Гусаров С. М. та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
2. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.
3. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / за ред. О.В. Кузьменко. К. : Юрінком Інтер, 2016. 568 с.
4. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення [текст] навч. посіб. [О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух, та ін.]; за заг. ред. О.В. Кузьменко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 388 с.
5. Закон "Про адміністративну процедуру": загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом : посіб. для публіч. службовців. Київ, 2022. 74 с.
6. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. М. Гаращука. Харків : Право, 2017. 172 с.
7. Адміністративне право. 100 питань і відповідей для підготовки до екзамену [текст] навч. посіб. / О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, Дорогих В.М. та ін. – К. «Центр учбової літератури», 2018. 208 с.
8. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
9. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 3-тє вид., допов. К.: ВАІТЕ, 2020. 276 с.
10. Юнін О. С. Адміністративна діяльність підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : навч. посіб. / О.С. Юнін, В.П. Мороз, К.О. Пісоцька, І.О. Тищенко, О.В. Нестерцова-Собакарь. Дніпро: ДДУВС, 2023. 160 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

-пакет програмних продуктів Microsoft Office;
-мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час екзамену з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:
<https://www.naiou.kiev.ua/>

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт											Підсумковий контроль екзамен	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>											<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3			Розділ 4			Самостійна робота	40	100
Т. 1.1	Т. 1.2	Т. 2.1	Т. 2.2	Т. 3.1	Т. 3.2	Т. 3.3	Т. 4.1	Т. 4.2	Т. 4.3			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня

75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробник:

Максим ПЛУГАТИР

Силабус схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування
протокол від 07.12.2023 року № 7.

Завідувач кафедри

Ігор ПАСТУХ